

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště Brno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Velké Pavlovice, okres Břeclav

Náměstí 9. května 2, 691 06 Velké Pavlovice

Identifikátor školy: 600 112 543

Termín konání orientační inspekce: 24. - 26., 29. duben 2002

Čj.	122 298/02 - 5099
Signatura	ol4cv106

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Velké Pavlovice, okres Břeclav je úplnou základní školou s 21 třídami, ve kterých je vyučováno 415 žáků. Na odloučeném pracovišti v Němčičkách se nachází dvě třídy I. stupně ZŠ. V jedné třídě je společně vyučován první a druhý ročník, ve druhé třídě třetí a čtvrtý ročník. V provozu je zde také jedno oddělení školní družiny. Zřizovatelem školy je město Velké Pavlovice. Od 1. ledna 2001 je škola příspěvkovou organizací. V souladu s rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení Školského úřadu Břeclav, č.j. 2311/2000 ze dne 21. prosince 2000 škola sdružuje vlastní školu (kapacita 522 žáků), školní družinu (kapacita 90 žáků), školní klub (kapacita 280 žáků) a školní jídelnu (kapacita 700 jídel). V 1. – 5. ročníku je výuka realizována podle vzdělávacího programu Obecná škola č.j. 12 035/97-20, žáci 6. -9. ročníku jsou vyučováni podle vzdělávacího programu Základní škola č.j. 16 847/96-2. Škola provozuje hospodářskou činnost (stravování pro veřejnost, pronájem tělocvičny).

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Předmětem orientační inspekce bylo dílčí hodnocení kvality vzdělávání vzhledem ke zvoleným vzdělávacím programům v oblastech plánování a přípravy výuky, podmínek, organizace, forem a metod práce, hodnocení a motivace žáků, interakce a komunikace. Kvalita vzdělávání byla hodnocena především na základě hospitační činnosti, kontroly povinné dokumentace a vzorku písemností žáků, rozhovorů s učiteli, zástupci metodických orgánů, členy vedení školy a prohlídky výukových prostor školních budov.

Při orientační inspekci byly hospitovány na prvním stupni český jazyk a matematika, na druhém stupni základní školy předměty český jazyk, dějepis, anglický a německý jazyk, matematika a fyzika.

I. stupeň ZŠ (český jazyk, matematika)

Týdenní počet vyučovacích hodin v jednotlivých ročnících i časová dotace hodin vyučovaných předmětů jsou stanoveny v souladu s učebním plánem realizovaného vzdělávacího programu Obecná škola. Hodinová dotace pro volnou dispozici je v rozvrhu zakomponována v rámci hodin matematiky. Při stanovení rozsahu učiva v tematických plánech učitelky pamatují na potřebnou návaznost, jelikož na druhém stupni je vyučováno podle jiného vzdělávacího programu. Kvalitně zpracované časově tematické plány pro všechny předměty jsou předpokladem pro kontinuitu výuky mezi jednotlivými ročníky i oběma stupni základní školy. Z hospitované výuky lze usuzovat na pravidelnou systematickou přípravu učitelů na výuku, která vycházela z jejich zkušeností i potřeb. Vzdělávací cíle, stanovené většinou z pohledu práce učitele v hodině, byly reálné, vycházely z probíraného tématu učiva a odpovídaly složení žáků ve třídě i jejich možnostem. V průběhu sledovaných hodin se je dařilo plnit. Při školní práci se žáky se specifickými poruchami učení se snaží vyučující respektovat doporučení pedagogicko-psychologické poradny, někteří vyučující pamatují na tuto skutečnost už v rámci své přípravy na vyučování.

Z devíti vyučujících, u nichž byla provedena hospitace, tři nesplňují požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost. Jedna učitelka si doplňuje vzdělání studiem na pedagogické fakultě. V oblasti správné interpretace učiva nemá chybějící způsobilost učitelek vliv na kvalitu výuky. V ojedinělých případech se negativně promítala v oblasti metodické a

organizační, někde však byla chybějící kvalifikovanost plně kompenzována tvůrčí invencí a erudicí vyučující.

Z hlediska odlišné organizace vyučovacího dne na I. stupni (jiná doba zvonění) je samostatné umístění tříd v jedné části školní budovy funkční. Škola má k dispozici dostatek vhodných tříd s účelným a funkčním zařízením, které je postupně renovováno a modernizováno. Dvě kmenové třídy jsou také využívány k činnosti školní družiny, tomuto účelu jsou přizpůsobeny také svým vybavením. Učební prostředí bylo vzhledem ke sledovaným předmětům pro žáky dostatečně podnětné a poskytovalo jim při výuce potřebnou názornost. Úprava tříd, ale i ostatních prostor školní budovy, je po estetické stránce na velmi dobré úrovni. Téměř ve všech třídách je umístěna základní didaktická technika (televize, video, radiomagnetofon). V některých třídách jsou k dispozici také počítače, na kterých ve vyučování pracovali žáci se specifickými poruchami učení. V rámci relaxace a při procvičování matematického učiva byl ve dvou hospitovaných hodinách účelně využit magnetofon. Ve vyučování pracovali žáci se schválenými učebnicemi, pracovními sešity, nakopírovanými materiály a drobnými manipulativními pomůckami (malá počítadla, kostky s příklady, kartičky). V některých třídách mají žáci k dispozici také doplňující odbornou (encyklopedie, atlasy) i zábavnou dětskou literaturu.

Pro dodržování psychohygienických zásad se škola snaží vytvářet odpovídající podmínky (pitný režim, žaluzie v oknech, relaxační koberce). Při začleňování relaxačních prvků ve výuce volili učitelé různé formy, ale četnost a účelnost jejich realizace byla rozdílná. V ojedinělých případech byla relaxace u starších žáků opomenuta. Ve třídách byla pozorována klidná nestresující pracovní atmosféra. Členění vyučovacích hodin a zvolené pracovní tempo bylo adekvátní složení žáků ve třídě.

Výuka je realizována prostřednictvím jednotlivých vyučovacích hodin, užité formy a metody práce i styl vedení výuky (většina vyučujících se snaží uplatňovat činnostní pojetí vyučování) vychází spíše ze vzdělávacího programu Základní škola. Používané metody a formy práce při výchovně vzdělávací činnosti zaznamenávaly častou změnu, v jejich skladbě se odrážely pedagogické zkušenosti, odbornost a kreativita vyučujících. V obou hospitovaných předmětech byli žáci vedeni k aplikaci vědomostí a získávání dovedností při řešení praktických úkolů. V *českém jazyce* byla největší pozornost věnována procvičování a opakování probraného gramatického učiva v návaznosti na pochopení mluvnických souvislostí. Ve *čtení* byl kladen důraz na správné, plynulé, výrazné čtení s porozuměním čtenému textu, což si učitelky písemnou nebo ústní formou také ověřovaly. Dovednost orientace v přečteném textu prokazovali žáci v rámci následujícího řízeného rozhovoru, při dramatizaci pohádky, při písemné samostatné práci. Výcvik *psaní* u nejmladších žáků byl založen především na názornosti, praktických ukázkách správného psaní písmen, důsledné kontrole a opravě chybných tvarů. V hodinách *matematiky* byla kromě trénování zběhlosti v numerickém počítání věnována pozornost rozvoji matematické představivosti, logického myšlení a zdravého úsudku žáků, užívání správných algoritmů při matematických operacích, správnému postupu při řešení slovních úloh. Promyšlená struktura většiny vyučovacích hodin odpovídala stanoveným vzdělávacím cílům a vycházela ze složení žáků ve třídě a jejich možností. Výběr, sled a množství informací byl přiměřený náročnosti učiva, specifickým potřebám a schopnostem žáků. Organizačním pokynům žáci rozuměli a respektovali je. Srozumitelně a jasně formulované úkoly se dařilo většině žáků úspěšně plnit. Ve většině hospitovaných hodin se činnosti žáků nenásilně a účelně střídaly, k jejich pracovním aktivitám byl vhodně využíván také koberec. Přínosným jevem v některých vyučovacích hodinách byla aplikace daltonských prvků. Ve většině vyučovacích hodin respektovali učitelé osobnost žáka, brali zřetel na jeho předpoklady a možnosti, což se projevovalo v individuálním přístupu učitele k žákům, ve vytváření prostoru pro jejich sebeuplatnění i ve využití diferenciací vzhledem k jejich výkonnosti nebo jejich

specifickým potřebám. Ve třídě, kde jsou vyučovány dva ročníky, byla organizace výuky založena spíše na stereotypních formách práce vždy s jedním oddělením. Ve zvolených pracovních činnostech převažovala písemná práce žáků bez potřebné relaxace.

Vstupní motivace byla většinou volena účelně v přímé návaznosti na probírané učivo, ojedinele ji nahrazovalo sdělení vzdělávacího cíle a náplně vyučovací hodiny. Vhodně volenou průběžnou motivací (hra, soutěž, skupinové činnosti, příklady z praxe, využití životních zkušeností a zážitků žáků) se dařilo vyučujícím žáky dostatečně aktivizovat a získat jejich pozornost a zaujetí pro školní práci. Pochopení a zvládnutí učiva si učitelé ověřovali otázkami, které nebyly zaměřeny pouze na pamětné osvojení učiva, ale také na pochopení vzájemných vztahů a souvislostí, a dále pak průběžnou kontrolou při samostatné práci žáků. Pokud byla následně provedena kontrola vypracovaného úkolu, do které byli někdy zapojováni také žáci, měli žáci okamžitou zpětnou vazbu o své úspěšnosti a učitel o míře zvládnutí učiva.

Ve sledovaných hodinách bylo pozorováno stručné pozitivní slovní hodnocení práce žáků. Dlouhodobé motivační hodnocení přehledně zpracované na nástěnkách v některých třídách a využívání motivačních razítek u nejmladších žáků je motivujícím i aktivizujícím prvkem stejně jako adretná a konkrétní pochvala, jež však byla i přes dostatek vhodných příležitostí méně často využívána. Do vzájemného hodnocení úrovně své práce byli žáci zapojováni pouze ojedinele (např. v případě hodnocení úrovně psaní). Uplatnění vlastního sebehodnocení nebo účast žáků na hodnocení průběhu výuky v závěru vyučovacích hodin nebyla pozorována. Celkové závěrečné hodnocení pracovního výkonu a aktivity žáků prováděné vyučujícími někdy vyznělo poněkud formálně.

Pro hospitované hodiny byla charakteristická klidná a nestresující pracovní atmosféra, tolerantní přístup učitele k žákům, vstřícný, v některých případech partnerský vztah k osobnosti žáka. Dohodnutá pravidla chování a jednání žáci akceptovali a respektovali. V hospitovaných hodinách se odvíjela vzájemná komunikace mezi vyučujícími a žáky, někdy s mírnou dominancí verbálního projevu učitele. V některých hodinách měli žáci možnost podělit se spolužáky o své zážitky a zkušenosti, měli možnost diskutovat a prezentovat svůj názor na daný problém. Prostor pro vzájemnou komunikaci a interakci měli žáci vytvořen v rámci skupinových činností (práce ve dvojicích i ve skupině) nebo soutěží. Ne vždy však dokázali této možnosti v plné míře využít všichni žáci. Verbální komunikace učitelů i jejich neverbální projev byl na velmi dobré úrovni. Na formování komunikativních dovedností a správný mluvní projev žáků je dbáno s odlišnou důsledností.

Plánování a příprava výuky vykazuje velmi dobrou úroveň. Personální podmínky vzhledem k požadované odbornosti učitelů jsou velmi dobré stejně jako podmínky materiální a psychohygienické. Organizace, metody a formy práce byly vzhledem ke stanoveným vzdělávacím cílům většinou efektivní, měly převážně velmi dobrou úroveň. Motivace a hodnocení, stejně jako komunikace a interakce byla v převážné většině sledovaných hodin rovněž velmi dobrá.

Hodnocení jednotlivých vyučovacích hodin se pohybovalo od vynikající po průměrnou. Celkově je průběh a kvalita vzdělávání na I. stupni hodnocena jako velmi dobrá.

II. stupeň ZŠ

Český jazyk, dějepis

Hodinová dotace stanovená učebním plánem je dodržovaná. Učební osnovy byly plněny. V předmětu český jazyk je věnována vyvážená pozornost všem jeho složkám, mluvnici, literatuře i slohu. Učivo je probíráno v návaznosti mezi jednotlivými ročníky a dostačující

pozornost v časově tematických plánech je věnovaná poválečnému vývoji společnosti až do současnosti v devátých ročnících v hodinách dějepisu i ukázkám z děl současných spisovatelů v literární složce českého jazyka. Bezprostřední příprava pedagogů na výuku byla převážně velmi dobrá, avšak z průběhu asi třetiny hospitovaných hodin vyplynulo podcenění významu modernizace výuky, dodržování psychohygienických zásad, motivace žáků a rozvíjení jejich širších komunikativních dovedností.

Výuka je stoprocentně zajištěna učiteli s požadovanou způsobilostí. To se pozitivně odrazilo v její odborné úrovni a znalostech žáků. Průměrné materiální podmínky byly ovlivněny skutečností, že škola nedisponuje odbornou učebnou pro sledované předměty. Prostředí kmenových tříd je pro žáky méně motivující. Převažující stereotypní organizace hodin je částečně ovlivněna skutečností, že učebny většinou nejsou vybaveny stabilní didaktickou technikou, kterou učitelé využívali jen ojediněle. Žáci mají k dispozici vhodné učebnice, v nichž se orientují a dobře s nimi pracují. Jako doplňující zdroj informací je příležitostně využíván fond školní knihovny, názorné pomůcky, jazykové příručky a učební texty připravené učiteli. Převažující průměrná psychohygiena žáků většinou odpovídala materiálním podmínkám a organizaci výuky.

Společným rysem většiny hodin bylo jejich účelné strukturování směřující k naplnění vytčených cílů. Obsah učiva odpovídal standardům vzdělávání. Nová látka navazovala na předchozí znalosti často i v propojení s příbuznými předměty. Učitelé sledovali míru jejího pochopení žáky prostřednictvím bezchybné aplikace a s rozdílnou důsledností rozvíjeli opětně dovednosti žáků začlenit získané poznatky do širších souvislostí a vztahů. Zvolené vyučovací metody se výrazně nelišily. Převažovaly frontální činnosti střídavě zahrnující samostatnou a společnou práci žáků řízenou učiteli. Žáci pokyny učitelů respektovali, ochotně plnili zadané úkoly, prokazovali převážně dobré znalosti a v rámci zpětné vazby čerpali poučení z případných chyb. Méně pozornosti bylo věnováno výuce prožitkem, výchovnému působení na žáky, zařazování kooperativních technik učení a diferenciaci s ohledem na individuální možnosti žáků. Naopak žáci pohotově pracovali s učebnicemi, materiály připravovanými učiteli a orientovali se v historických mapách. Vyučovací čas se dařilo většinou efektivně využít a ukončit zadáním stimulujících tvořivých úkolů. Častěji však nebylo pamatováno na důkladné závěrečné shrnutí a procvičení probraného učiva spojeného se sebehodnocením žáků.

Většina hodin postrádala účinnou vstupní motivaci. Průběžná motivace se lišila v závislosti na metodách a formách práce, zvolených pomůckách i pedagogických dovednostech jednotlivých učitelů. Kontinuální gradující motivace, provázející žáky od počátku až do závěru hodiny a směřující k uvědomělému splnění cílů za jejich výrazné aktivní spoluúčasti a podle jejich individuálních možností, většinou chyběla. Žáci neochotně komunikovali, avšak dobře samostatně pracovali. Zadané úkoly často dobře splnili a získali pochvalu učitelů. Motivační hodnocení či jiná výraznější stimulace byla využita jen zřídka. Případná klasifikace byla učiteli zdůvodněná a z kontroly zápisů v žakovských knížkách vyplynulo, že její frekvence i rozmanitost vzhledem k charakteru sledovaných předmětů je dostačujícím podkladem pro objektivní výsledné hodnocení znalostí a dovedností žáků.

Ve všech hodinách převažoval verbalismus učitelů. V důsledku toho se zhoršovala psychohygiena vyučování, dostavovala se únava a nedařilo se rozvíjet plnohodnotnou interakci. Na kladené otázky žáci většinou odpovídali velmi stručně a ostýchavě, nedařilo se rozvíjet jejich širší komunikativní dovednosti. Pokud jim učitelé ojediněle nabídli příležitost k diskusi či uplatnění vlastních názorů a postojů k probírané tematice, jejich vyjadřování bylo méně obratné. Učitelé jejich ústní i písemný projev kultivovali. Z pozorování průběhu hodin vyplynulo slušné chování žáků a vytváření příznivé atmosféry učiteli.

Plánování s přípravou výuky mělo velmi dobrou úroveň. Vynikající personální podmínky byly částečně ovlivněny průměrnými materiálními a psychohygienickými podmínkami výuky. Celkově měly podmínky velmi dobrou úroveň. Převažující klasická organizace s tradičními metodami a formami práce byla hodnocena jako průměrná stejně tak jako motivace, hodnocení žáků, interakce a komunikace. Průběh, kvalita a výsledky vzdělávání měly celkově průměrnou úroveň.

Anglický a německý jazyk

Ve škole se vyučuje oběma cizím jazykům, i když zájem o němčinu je podstatně menší než o jazyk anglický a navíc stále klesá. Časová dotace v týdenním učebním plánu je v souladu se zvoleným vzdělávacím programem, rovněž učivo ve sledovaných hodinách odpovídalo učebním osnovám. Kontinuitu výuky zajišťuje především předmětová komise cizích jazyků, časově-tematické plány vyučujících a sjednocený systém používaných učebnic (Project, Němčina pro ZŠ). O žácích se specifickými vývojovými poruchami učení a chování mají učitelé přehled a věnují jim individuální péči. Na 1. stupni mohou žáci navštěvovat kroužky obou jazyků a na 2. stupni je v 7. a 8. ročníku zařazena volitelná konverzace z angličtiny.

V době inspekce zajišťovali výuku tři vyučující (jedna učitelka byla nemocná). Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti dle právní normy splňovala pouze jedna z nich (byť bez předchozího studia jazyka), jazykové schopnosti dalších dvou vyučujících byly velmi dobré. Všichni žáci jsou vybaveni vhodnými učebnicemi, pracovními sešity. Během výuky používali žáci také slovníky i další pomůcky a materiál, který jim připravují jejich vyučující. Škola disponuje běžnou audiovizuální technikou a sluchátkovou soupravou, která tvoří výbavu obou jazykových učeben. Tato souprava byla ve výuce několikrát účelně využita, stejně jako kazetové magnetofony k poslechu textu a následně k jeho reprodukci. Část výuky probíhala v menší jazykové učebně s kruhovým uspořádáním žakovských stolků a část ve kmenových učebnách. Výzdobu tříd tvoří informační nástěnky, případně žakovské výtvarné práce, mimo jazykovou učebnu však postrádají jakékoliv motivační prvky pro výuku cizích jazyků. Psychohygienické podmínky byly na průměrné úrovni, v žádné z hodin nebyla zařazena relaxace.

Způsob organizace výuky, zvolené formy a metody práce byly na různé úrovni a jejich kvalita byla dokladem zvýšené potřeby zaměřit činnost předmětové komise tímto směrem. V jednotlivých hodinách byly uplatněny formy skupinové práce i klasické frontální výuky. Některé činnosti byly zdlouhavé, žáci při nich ztráceli pozornost a efektivita vyučování byla nízká. Obecně lze říci, že některé hodiny postrádaly svižnější tempo. Chyběly především hrové prvky spojené s pohybem nebo zpěvem, či zařazování modelových situací s dramatickou akcí. Dostatečně byla využívána tabule pro objasňování nového učiva nebo pro různá cvičení. Vyučující kladli malý důraz na průběžnou a systematickou kontrolu výslovnosti žáků, což se projevovalo zejména v němčině. Málo frekventované bylo použití spellingu.

Oblast motivace a hodnocení výuky cizích jazyků měla průměrnou úroveň. Hodiny postrádaly úvodní motivaci a seznámení žáků s cíli a úkoly. Ve větší míře chybělo systematické a průběžné hodnocení s výraznějším motivačním charakterem. V několika hodinách bylo zaznamenáno věcné a objektivní zkoušení, ani v jednom případě však nebyla klasifikace odůvodněna. V části hodin chyběl jakýkoliv závěr, shrnutí učiva a zhodnocení práce žáků. Ani žáci nebyli k hodnocení nebo k sebehodnocení vyzváni. Při namátkové kontrole žakovských knížek byla v jazycích zjištěna často málo početná klasifikace.

Pokusy o žakovskou interakci byly zaznamenány v několika případech. Při práci ve dvojicích nebo ve skupinkách, kdy žáci připravovali zadaný úkol, nebyli všichni žáci

do činnosti zapojování a někteří zůstávali zcela mimo ni. Jejich komunikace probíhala většinou v češtině. Tradiční uspořádání žakovských lavic v kmenových třídách je ani k žádné interakci nemotivuje, nemohou spolu navázat potřebný kontakt a ke vzájemné konverzaci tak nedochází. Organizační pokyny v hodinách angličtiny byly sdělovány převážně anglicky, v němčině naopak převážně česky. Jazykový projev žáků není rozvíjen vždy v celém komplexu jazykových dovedností, častá je komunikace na úrovni slovní zásoby nebo překladu jednoduchých vět. Verbální i neverbální projev učitelů byl velmi dobrý, jejich jednání se žáky vstřícné a laskavé. Žáci respektují pravidla běžné komunikace ve škole, jsou zdvořilí, jen výjimečně byl zaznamenán projev drobné nekázně.

Plánování a příprava výuky byla na velmi dobré úrovni, ostatní hodnocené oblasti vykazovaly úroveň průměrnou. Jelikož převažovalo průměrné hodnocení vyučovacích hodin, je celkově kvalita vzdělávání v cizích jazycích hodnocena jako průměrná.

Matematika

Hodinové dotace předmětu matematika v jednotlivých ročnících základní školy na druhém stupni jsou stanoveny v souladu s učebním plánem, 6. a 8. ročník má čtyři vyučovací hodiny týdně, 9. ročník pět vyučovacích hodin matematiky za týden. V rámci nepovinného předmětu je v 8. a 9. ročníku vyučováno cvičení z matematiky. Pro jednotlivé ročníky mají vyučující zpracované rámcové tematické plány. Příprava učitelů na výuku byla pojata dobře po stránce obsahové, méně již byla zaměřena na způsob organizace výuky. Formulace cílů byla příliš obecná a pro mnohé žáky (dle jejich reakcí) i méně srozumitelná. Nekonkrétní jsou některé zápisy v třídních knihách. Učební osnovy byly v době inspekce plněny.

Matematiku na druhém stupni vyučovaly v době inspekce dvě vyučující, které splňují podmínky odborné i pedagogické způsobilosti. Výuka probíhala v prostorných kmenových třídách, které byly pro účely předmětu vybaveny kreslicími pomůckami a obrazy s matematickými vzorci. Ty však vzhledem k probíraným tématům nebyly při výuce použity. Učebny jsou vybaveny starším ale udržovaným školním nábytkem. Matematika je v rozvrhu hodin zařazena většinou po třetí vyučovací hodině, ale v žádné ze sledovaných hodin nebyly zařazeny relaxační aktivity a učitelky tak nereagovaly na zjevnou únavu a pokles pozornosti žáků.

Ve výuce byly aplikovány výhradně frontální metody práce. Dominující byly rutinní činnosti vyučujících, spojené s řešením zadaných příkladů, případně s jejich zápisem na tabuli. Žáci byli až na malé výjimky převážně pasivními příjemci předkládaných informací, na vyvozování poznatků se podíleli jen výjimečně. Tento způsob práce vedl v mnoha případech ke stereotypu výuky. Prostor pro samostatné aktivní učení nebyl dostatečně vytvořen. Chyběla diferenciací obtížnosti úkolů vzhledem k učebním možnostem a schopnostem jednotlivých žáků. O žácích se specifickými vývojovými poruchami při učení jsou však vyučující informováni. Učivo bylo ve sledovaných hodinách interpretováno většinou věcně a odborně správně. Menší důraz je vyučujícími kladen na vytvoření a upevňování správných návyků žáků při provádění početních výkonů, vyvozování závěrů, ale i při zápisu a grafickém znázornění řešených úloh.

Vstupní motivace spočívala ve většině vyučovacích hodin ve sdělení tématu hodiny. Průběžná motivace byla orientována na získání a prohloubení dovedností žáků aplikovat matematické operace a k získání patřičného ohodnocení výkonu známkou při správném řešení příkladu. Znalosti a dovednosti žáků byly většinou prověřovány formou společného výpočtu podobných příkladů. Hodnocení žáků bylo prováděno formálně bez posouzení jejich

dovedností. Žáci nebyli vedeni ke vzájemnému hodnocení ani sebehodnocení. V závěru některých vyučovacích hodin chybělo celkové zopakování a shrnutí učiva.

Vztahy mezi vyučujícími a žáky vypovídaly zejména u nižších ročníků o vzájemném respektu a uznání. U žáků devátých ročníků, t.č. již po přijímacích zkouškách na střední školy, byla pozornost i pracovní nasazení podstatně nižší, žáci se však chovali slušně. Ve většině hospitovaných hodin převažoval verbální projev vyučujících, který byl na velmi dobré úrovni.

Plánování a příprava výuky společně s personálními a materiálními podmínkami jsou na velmi dobré úrovni. Psychohygienické podmínky, organizace, motivování a hodnocení, interakce a komunikace jsou hodnoceny jako průměrné.

Kvalita výuky matematiky je celkově na průměrné úrovni.

Fyzika

Výuka předmětu byla realizována v souladu se platným učebním plánem. Učební osnovy byly v době inspekce plněny.

Předmětu vyučují dvě učitelky s plnou odbornou i pedagogicko způsobilostí. Žádná z vyučujících však nebyla poučena ve smyslu vyhlášky Českého úřadu bezpečnosti práce a Českého báňského úřadu č. 50/1978 Sb., o odborné způsobilosti v elektrotechnice.

Výuka probíhala jak v kmenových třídách, tak i v odborné učebně fyziky a chemie. Všechny výukové prostory byly čisté, dostatečně osvětlené. Odborná učebna je využívána zejména při demonstraci fyzikálních jevů, laboratorních cvičeních nebo při projekci z videa. Učební pomůcky do předmětu jsou uloženy v odborné učebně a přilehlém kabinetu. Jejich počet i sortiment je z hlediska požadavků učebních osnov všech ročníků plně vyhovující a dostačující. Odborná učebna je vybavena i vhodnou projekční technikou a vyučující ji vzhledem k probíranému učivu i odpovídajícím způsobem využívali. Kvalita psychohygienických podmínek byla průměrná.

Použité metody a formy práce při výuce umožňovaly naplňování stanovených cílů, avšak ne vždy tím nejefektivnějším způsobem. Převažoval frontální styl práce s dominantní rolí učitele. Při skupinové práci nebyl vždy přesně stanovený cíl ani pracovní postup. Prováděná činnost žáky pak neměla odpovídající efektivitu. Rovněž struktura a způsob zápisu prováděných laboratorních prací v různých třídách jsou odlišné jak po stránce systému, tak i vlastního provedení. Velká část prací postrádá vyhodnocení a závěr, respektive zjištění, ke kterému žák na základě provedeného měření dospěl. Vyučující používaly v průběhu výuky učebnice fyziky, měly připravenou i ukázkou z videa a další pomůcky, které vhodně doplňovaly jejich výklad. V některých hodinách se do výkladu velmi dobře zapojila svými poznatky a odbornými znalostmi i řada žáků.

Motivace žáků byla jen průměrná, využití mezipředmětových vztahů bylo jen okrajové. Část žáků se nedařilo motivovat jak při ryze teoretickém výkladu, tak při praktických činnostech. Informace o zpětné vazbě zjišťovaly učitelky písemnou i verbální formou. Poměrně malá slovní zásoba i pamětní vědomosti spolu s málo fixovanými zásadami opakování nedávaly vyučujícím příliš možností na pozitivní hodnocení výkonu žáků. Jejich vedení k sebehodnocení bylo nevýrazné.

Během výuky se neprojevovaly žádné závažné projevy nekázně, pozornost žáků však byla často upřena mimo aktivity vyučujících, jejichž verbální projev neměl vždy odpovídající důraznost.

Plánování a příprava výuky společně s materiálními a personálními podmínkami jsou na velmi dobré úrovni. Psychohygienické podmínky, organizace, hodnocení a motivování, interakce a komunikace vykazují úroveň průměrnou.

Celkově je kvalita vzdělávání ve fyzice hodnocena jako průměrná.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání vychází z hospitací ve sledovaných vyučovacích hodinách. Při opakování učiva v průběhu vyučování prokazovali žáci většinou velmi dobré znalosti, což je dokladem toho, že pozornost. Je zaměřena především na poznávací složku ve vzdělávání. Vzdělávací cíle v oblasti hodnotové, orientované k formování osobnostních rysů a mravních vlastností žáků jsou celkově naplňovány v menší míře. Zatímco na prvním stupni směřují učitelé k činnostnímu pojetí výuky, na druhém stupni převažuje frontální styl výuky, použité metody a formy práce nebyly vždy efektivní. Menší dovednosti projevovali žáci v oblasti vzájemné komunikace a interakce, jelikož k tomuto účelu mají poskytováno v rámci výuky málo příležitostí. Sociální dovednosti žáků nebyly v hospitovaných hodinách rozvíjeny v dostatečné míře především v rámci vzájemného hodnocení a sebehodnocení, jelikož nejsou k získávání těchto dovedností cíleně vedeni.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Reálné koncepční záměry rozvoje školy zpracované ředitelem v roce 2000 na čtyřleté období vychází z podmínek a potřeb školy. V obecné rovině jsou zde nastíněny také priority. Záměry jsou konkrétněji rozpracovány v hlavních úkolech celoročního plánu práce, který na zpracovanou koncepci navazuje. Oba přehledně zpracované materiály se dotýkají především oblasti výchovně vzdělávací, materiální a oblasti organizace a řízení školy bez rozlišení dlouhodobých a krátkodobých cílů. Součástí ročního plánu je plán pedagogických rad, plán spolupráce s rodiči, časový plán akcí a pracovních porad, plán hospitací a plán výchovné poradkyně. Podkladovým materiálem pro vypracování ročního plánu je zpracované hodnocení činnosti školy v předchozím školním roce, jež je součástí výroční zprávy. Z tohoto hodnocení vyplývají formulované úkoly pro následující školní rok. V návaznosti na roční plán jsou vypracovávány měsíční plány, ze kterých jsou zřejmé úkoly, termíny a odpovědnost pracovníků za jejich plnění. Podle potřeb jsou měsíční plány operativně doplňovány.

Výchovně vzdělávací činnost je na prvním stupni plánována podle vzdělávacího programu Obecná škola, na druhém stupni je realizován vzdělávací program Základní škola. Při zpracovávání obsahu učiva v tematických plánech berou učitelé v úvahu nejen požadavky učebních osnov, ale i potřebnou návaznost mezi oběma vzdělávacími programy. Škola nabízí žákům širokou nabídku volitelných předmětů, z nichž jsou realizovány tři v 7. ročníku (konverzace, informatika a technická výchova), čtyři v 8. ročníku (informatika, konverzace, sportovní výchova a domácnost) a tři v 9. ročníku (informatika, sportovní výchova a domácnost). Z nepovinných předmětů jsou zavedeny dyslektické kroužky a zdravotní tělesná výchova na prvním i druhém stupni a cvičení z českého jazyka a matematiky v 5. a 9. ročníku. Pro zájemce je vyučováno náboženství.

Rozsah a účelnost plánování vychází z podmínek a potřeb školy. Koncepční záměry jsou postupně naplňovány. Celkově má systém plánování velmi dobrou úroveň.

Organizování

Statutárním zástupcem organizace je ředitel školy, který současně řídí i gymnázium (chodbou spojené budovy tvoří komplex). Vedení školy tvoří zástupkyně, jež současně zastává také funkci výchovné poradkyně, hospodářka, vedoucí školního klubu a vedoucí školní jídelny. Organizační strukturu a řízení školy upravuje organizační řád platný od 1. 1. 2001, který však není v některých ustanoveních neodpovídá současným podmínkám školy (např. uvádí vzdělávací programy, jež ve škole realizovány nejsou stejně tak některé funkce). V některých případech jsou zde formulační nepřesnosti. Kompetence vedoucích pracovníků, které by měly být podle organizačního řádu stanoveny v jejich pracovních náplních, v nich konkrétně vymezeny nejsou. Jsou zde uvedeny povinnosti pracovníka, vyplývající z jeho pracovního zařazení. Vzájemné vztahy mezi pracovníky znázorňuje organizační schéma, které však přesně nevystihuje aktuální stav.

Pravidla chování a jednání žáků ve škole vymezuje řád školy, který je v platnosti od 3. 9. 2001. Se žáky i pracovníky školy byl prokazatelně projednán. Obsahuje všechny oblasti stanovené příslušnou vyhláškou, je zaměřen především na povinnosti žáků, práva žáků i práva rodičů zde zapracována nejsou. Školní režim a provoz v prostorách školní budovy konkrétně upravuje provozní řád ZŠ. Pro sjednocení hodnocení a klasifikace vypracoval ředitel školy klasifikační řád, jehož účinnost je od 1. 9. 1998. Pravidla, která jsou zde uvedena, kopírují příslušné právní normy. Organizace vyučovacího dne (začátek vyučování, délka přestávek a s tím související zvonění) je na obou stupních školy odlišná, což zvolené uspořádání tříd ve školní budově bez problémů umožňuje. Na druhém stupni však nejsou dodrženy délky některých přestávek: po 2. vyučovací hodině je přestávka pouze patnáct minut, po 4., 5. a 6. hodině pět minut, přestávka mezi dopoledním a odpoledním vyučováním (úterý, čtvrtek) je třicetiminutová. Tato skutečnost, jež vznikla z důvodu nedostatečné dopravní obslužnosti v obcích, ze kterých žáci do školy dojíždí, je v rozporu s § 9 odst. 2 vyhlášky č. 291/1991 S., ve znění pozdějších předpisů a dle inspekčního zjištění se v některých směrech negativně promítá v denní psychohygieně žáků (krátká doba na přesun žáků do odborných učeben, chybějící relaxace v hodinách). Škola předložila souhlasné stanovisko MŠMT s navrženou úpravou rozvrhu hodin ze dne 19. 9. 2001 pod č.j. 24 994/2001-22.

Poradním orgánem je pro ředitele pedagogická rada, která svoji funkci plní velmi dobře. Součástí zápisů jsou zprávy jednotlivých třídních učitelů, které slouží jako podklad pro jednání pedagogické rady a svědčí o odpovědném přístupu pedagogů k hodnocení žáků. Formulované závěry jsou podkladem pro další operativní plánování ředitele. Z předložených zápisů nevyplývá, kdo zápis provedl a zda s ním byli pedagogové seznámeni. Na škole je zřízeno metodické sdružení pro I. stupeň a jednotlivé předmětové komise, které se pravidelně scházejí a řídí se zpracovanými plány práce. Na jejich vedoucí však nejsou delegovány potřebné kompetence a s tím související pravomoci. Podněty týkající se zlepšení materiálních podmínek, které podávají vedení školy, jsou podle možností akceptovány.

Povinná dokumentace je vedena přehledně a na velmi dobré administrativní úrovni. Některé formální nedostatky byly zjištěny ve vedení katalogových listů na prvním stupni.

Předložená výroční zpráva o činnosti školy za uplynulý školní rok obsahuje potřebné údaje s výjimkou informace o tom, že ve školním roce 2000/2001 nebyla provedena inspekce ze strany ČŠI. Zpráva má dostatečnou vypovídací hodnotu, její součástí je rovněž hodnocení činnosti školy a formulované závěry pro školní rok následující. Zpráva byla se všemi

pracovníky školy projednána a předložena zřizovateli.

Přenos informací směrem k učitelům je zajištěn prostřednictvím pracovních porad, krátkodobých plánů i možností každodenního kontaktu s vedením školy. Žákům předávají informace učitelé, k tomuto účelu je využíván také školní rozhlas. Rodičům jsou informace o prospěchu a chování žáků sdělovány v žákovských knížkách a deníčcích, v případě zhoršení prospěchu žáka písemným oznámením. Možnost získat širší informace o svých dětech mají rodiče prostřednictvím třídních schůzek, konzultačních dnů nebo Dne otevřených dveří. Spolupráci s rodiči hodnotí ředitel jako velmi dobrou. Připomínky a náměty rodičů jsou vedení školy předkládány na pravidelných schůzkách Rady rodičů, kterou tvoří volení zástupci z řad rodičů každé třídy. Škola je aktivně zapojena do kulturního i společenského dění v obci, výsledky své práce prezentuje na veřejnosti (kulturní vystoupení k různým příležitostem, výstavy prací žáků, příspěvky do zpravodaje města, účast na olympiádách, v různých soutěžích). Jako velmi dobrá se jeví rovněž spolupráce školy se zřizovatelem, o čemž svědčí mimo jiné i velmi dobré materiální vybavení školy.

Kvalita organizování činnosti školy je hodnocena celkově jako průměrná.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitel školy se snaží vytvářet pracovníkům velmi dobré pracovní podmínky. Ve vzájemném styku se zaměstnanci preferuje kolegiální jednání. Učitelům je dána možnost participovat na řízení školy jen částečně např. v rámci sestavování dílčích plánů, zajišťování akcí školy. V oblasti kontroly jsou kompetence a pravomoci soustředěny na ředitele. Vedoucí pracovníci nemají jasně stanoveny kompetence a s tím související pravomoci, což se promítá i v kvalitě kontrolní činnosti. Operativní řízení je dostatečně funkční. Při přidělování úvazků vychází ředitel z aktuálních podmínek a možností. Pro zajištění kvality vzdělávání se snaží preferovat odbornou i pedagogickou způsobilost vyučujících. Nekvalifikovaným učitelům je věnována metodická i odborná pomoc ze strany kolegů. Další vzdělávání pedagogů ředitel umožňuje podle potřeb školy, respektuje také zájem učitelů. Pro hmotnou motivaci pracovníků jsou vytvořena kritéria pro přidělení osobních příplatků, která jsou pracovníkům známá. Výše osobních příplatků a odměn je diferencována, ale písemně není zdůvodněna. K motivaci pracovníků využívá ředitel také morálního ocenění. Hodnocení práce učitelů probíhá na poslední pedagogické poradě.

Systém, rozsah a efektivnost vedení a motivování pracovníků má průměrnou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní činnost ředitele vychází z ročního plánu kontrolní a hospitační činnosti, z něhož však nevyplývá rozdělení kompetencí a odpovědnosti mezi ředitele školy a jeho zástupkyni. Zástupkyně ředitele plán kontrol zpracován nemá, kontroly provádí operativně. Cílem hospitační činnosti ředitele je sledovat práci u všech vyučujících. Předmětem hospitací je posouzení práce učitele ve vyučovací hodině a sledování plnění učebních osnov prostřednictvím kontroly tematických plánů. V případě zjištěných nedostatků zařazuje následné hospitace. Hospitační činnost je v letošním školním roce méně četná vzhledem k delší nemoci zástupkyně. Hospitační záznamy, které vede ředitel formou sešitů založených zvlášť pro každého učitele, obsahují strukturu hodiny, stručně formulované závěry, případně doporučení. S učiteli jsou hospitace rozebírány, zápisy však nejsou učiteli podepsány. Výsledky z hospitací jsou ředitelem zobecňovány na pedagogických radách, avšak účinnost přijatých opatření

vzhledem k přetrvávání zjištěných nedostatků převážně v organizaci výuky, motivaci a hodnocení žáků a v komunikaci (především na druhém stupni) není odpovídající. Kontrolu školního provozu a hospodaření provádí ředitel, částečně zástupkyně a hospodářka. O tom, že i když jsou kontroly prováděny, jsou málo účinné, svědčí i zjištěné nedostatky. Některé byly ještě v průběhu inspekce odstraněny.

Kontrolní mechanismy směrem k žákům jsou vytvořeny, učitelé pravidelně a důsledně vyhodnocují prospěch, absenci a chování žáků, využívají možností výchovných opatření. Evaluace školy je realizována prostřednictvím hodnocení ve výroční zprávě, vyplývá také ze zápisů z jednání pedagogických rad. K hodnocení úrovně vzdělávání využívá škola pravidelně zadávané standardizované testy, v některých ročnících si zadává ředitel kontrolní písemné práce z hlavních předmětů. a konzultuje s vyučujícími výsledky čtvrtletních písemných prací. Výsledky jsou vyhodnocovány a dále slouží k přijetí opatření zjištěných nedostatků a ke zkvalitnění úrovně vzdělávání.

Kontrolní mechanismy jsou vytvořeny, ale vzhledem ke zjištěným nedostatkům jsou méně účinné.

Celkově má oblast kontroly průměrnou úroveň.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Podmínky vzdělávání v oblasti plánování vytvářejí velmi dobré předpoklady pro realizaci vzdělávacího programu školy. Organizační struktura je stanovena vzhledem k velikosti školy. Dílčí nedostatky byly zjištěny v dodržování obecně závazných právních předpisů. Ve vedení a motivování lidí není dosud zaveden participační styl řízení. Soustředění kompetencí a pravomocí v oblasti kontroly na ředitele školy se odrazilo v méně účinných kontrolních mechanismech.

Podmínky vzdělávání mají celkově průměrnou úroveň.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Ke zhodnocení efektivnosti využívání prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu bylo stanoveno kontrolované období kalendářní rok 2001.

Hodnocení efektivnosti čerpání NIV

Základní škola obdržela v roce 2001 prostřednictvím obce příspěvek na provoz ze státního rozpočtu ve výši 9 623 986 Kč. Dotace byla určena na platy zaměstnanců školy v částce 6 609 669 Kč, na ostatní platby za provedené práce (OPPP) ve výši 108 980 Kč, na zákonné odvody z těchto mzdových prostředků bylo vyčleněno 2 503 549 Kč a zbývající část ve výši 401 788 Kč pokrývala potřeby ostatních neinvestičních výdajů školy (ONIV). Z ONIV bylo vyčleněno celkem 36 461 Kč na další vzdělávání pedagogických pracovníků školy. Základní škola sledovala ve svém účetnictví příjem prostředků ze státního rozpočtu odděleně od ostatních zdrojů, použití těchto prostředků vykazala pod výkonem 2, nezabezpečila však průkazné označování všech účetních dokladů a účetních zápisů tímto výkonem.

Z vyúčtování příspěvku ze státního rozpočtu provedeného dne 11. února 2002 vyplynula škole povinnost vrátit nevyčerpané prostředky v částce 10 537 Kč, kterou však nesplnila. Do použití prostředků státního rozpočtu nesprávně zahrnula pořízení nábytku do jazykové učebny ve výši 58 750 Kč a OPPP v částce 960 Kč hrazené z jiných zdrojů. Naopak úhradu knih do žákovské knihovny v částce 10 335 Kč a poplatků za pracovní semináře a školení zaměstnanců v částce 6 480 Kč vykázala v čerpání prostředků zřizovatele. Škola dodatečně předložila svému zřizovateli opravené finanční vypořádání příspěvku na provoz poskytnutého ze státního rozpočtu, v němž vyčíslila nepoužité prostředky státního rozpočtu ve výši 53 431,90 Kč, tj. nevyčerpaný limit prostředků na platy 73 Kč, nevyčerpaný limit OPPP ve výši 11 424 Kč a úsporu prostředků na odvody z mezd částce 41 934,90 Kč. Nevyčerpané prostředky odvedla dne 7. května 2002 prostřednictvím zřizovatele do státního rozpočtu.

V roce 2001 škola poprvé hospodařila jako příspěvková organizace města s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu, s prostředky z rozpočtu svého zřizovatele a s prostředky získanými hospodářskou činností. Ve sledovaném roce vykázala v hlavní činnosti zlepšený hospodářský výsledek ve výši 229,50 tis. Kč, se ziskem 45,38 tis. Kč z hospodářské činnosti činil zlepšený hospodářský výsledek školy celkem 274,88 tis. Kč. Po zaúčtování odvodu 53 431,90 Kč nepoužitých prostředků státního rozpočtu se vytvořená rezerva školy sníží na částku 221,45 tis. Kč.

Podíl příspěvku na provoz ze státního rozpočtu na celkových provozních nákladech školy činil v roce 2001 79,35 %.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Základní škola dodržela závazné ukazatele mzdové regulace roku 2001. U limitu počtu zaměstnanců vykázala úsporu 1,581 zaměstnance (přepočtený počet). Objem prostředků na platy ze státního rozpočtu vyčerpala na 99,99 % a objem OPPP na 89,52 %. Škola vykázala v účetní evidenci a ve statistickém výkazu P 1-04 za uplynulý kalendářní rok 2001 shodné údaje o vyplacených mzdových prostředcích celkem.

U vybraného vzorku zaměstnanců školy byla ověřena správnost zařazení do platových tříd a platových stupňů. Ve všech kontrolovaných případech byli pracovníci zařazení do platové třídy podle platných právních předpisů a v souladu se skutečně vykonávanou pracovní činností. Jedna pracovnice byla podle předložených dokladů o průběhu praxe chybně zařazena do platového stupně a v důsledku toho v roce 2001 došlo k přeplatku na mzdě. V dalších dvou případech bylo zjištěno chybné stanovení data dalšího platového postupu, které však nemělo vliv na vyplacení mzdových prostředků v kontrolovaném období.

Vnitřní platový předpis školy upravuje podmínky zaměření nebo oboru vzdělání pro výkon některých prací, podmínky při výjimečném zařazení zaměstnance do platové třídy, započítání jiné než požadované praxe, podmínky pro přiznávání osobních příplatků, odměn, příplatku za vedení a zvláštního příplatku. Kriteria pro přidělování osobních příplatků jsou vydána jako příloha platového předpisu. Některá ustanovení ve vnitřním platovém předpise již v roce 2001 neodpovídala platné legislativě (např. pravidla pro postup zaměstnanců do vyššího platového stupně podle hodnocení jejich pracovních výsledků, krácený zápočet průběhu mateřské dovolené mimo pracovní poměr).

Nenárokové složky platu, osobní příplatky a odměny, byly udílány diferencovaně a v souladu s kritérii uvedenými ve vnitřním platovém předpise. Celková částka nenárokových složek platu, která činila 12,6 % limitu prostředků na mzdy, byla v kontrolovaném období vyplacena v poměru 72,66 % do osobních příplatků a 23,33 % v mimořádných odměnách.

Kontrolou dokladů o vzdělání u prověřovaného vzorku pracovníků bylo zjištěno, že pět pedagogických pracovníků se středoškolským vzděláním nesplňovalo podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku hospitovaných předmětů. Čtyři z nich si doplňují kvalifikaci příslušným studiem na vysoké škole.

V období měsíce října až prosince 2001 škola poskytovala neziskové služby cizím strávníkům v rámci hospodářské činnosti školy. Za toto období částku mezd včetně povinných odvodů, která v souladu s cenovou kalkulací oběda souvisela s přípravou jídel, škola vyplatila v rozporu s platnou legislativou ze státních prostředků.

Prostředky fondu kulturních a sociálních potřeb byly v kontrolovaném období použity v souladu se zpracovanými zásadami a stanoveným účelem fondu. Kontrolované účetní doklady vztahující se k použití fondu měly všechny náležitosti stanovené zákonem o účetnictví (chybějící doklady byly okamžitě doloženy a drobné nedostatky odstraněny ještě v průběhu kontroly).

Hodnocení efektivnosti čerpání ONIV

Škola vyčerpala rozpočtovaný objem prostředků 401 788 Kč na přímé ostatní neinvestiční výdaje (ONIV) na 103,45 %. Na nákup učebnic, učebních pomůcek a školních potřeb použila celkem 311 322,80 Kč, na DVPP 36 461 Kč a na ostatní náklady zaměstnanců vyplývající z pracovněprávních vztahů (cestovné, osobní ochranné pomůcky, příspěvek na stravování) čerpala 67 847,30 Kč. Potřeby ONIV nezajištěné rozpočtem uhradila z úspory rozpočtu stanoveného na odvody zákonného pojištění z mezd. Nepoužila celou úsporu a nevyčerpanou část ve výši 41 934,90 Kč odvedla spolu s nečerpanými mzdovými prostředky do státního rozpočtu.

Účetnictví základní školy je zpracováváno vlastními zaměstnanci pomocí výpočetní techniky a v soustavě podvojného účetnictví. Škola se při účtování prostředků ze státního rozpočtu řídila účtovou osnovou a postupy účtování pro organizační složky státu a příspěvkové organizace s výjimkou dvou případů, kdy neúčtovala o majetku pořízeném v ceně vyšší než 3 000 Kč na příslušném majetkovém účtu. Jednalo se o učební pomůcky v celkové hodnotě 65 496 Kč nakoupené dle dokladu č. 300186 ze dne 20. prosince 2001 z prostředků státního rozpočtu a automatickou pračku v hodnotě 16 921 Kč, pořízenou dle dokladu č. 210001 ze dne 5. ledna 2001 z prostředků FKSP.

Účtový rozvrh pro účetní období roku 2001 nebyl analyticky přizpůsoben oddělenému sledování všech nákladů a výnosů jednotlivých částí školy, tj. základní školy, školní družiny a zejména školní jídelny, kde škola potřebuje průkazně zjišťovat náklady na stravování. Kontrolované účetní doklady, vztahující se k prostředkům ze státního rozpočtu, splňovaly náležitosti předepsané zákonem o účetnictví, některé chybějící doklady a údaje byly vysvětleny a doloženy v průběhu kontroly.

Hodnocení efektivnosti čerpání účelových prostředků

V celkovém příspěvku státního rozpočtu byly škole určeny účelové prostředky na další vzdělávání pedagogických pracovníků ve výši 36 461 Kč. Škola je použila na vzdělávání pedagogických pracovníků v oblastech vedoucích k prohloubení jejich odbornosti a specializace.

Hodnocení efektivnosti čerpání investičních prostředků

Škola neobdržela ve sledovaném období investiční prostředky ze státního rozpočtu.

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

V oblasti čerpání mzdových prostředků došlo v roce 2001 z důvodu chybně stanoveného platového stupně u jedné pracovnice k přeplatku na mzdě. V souvislosti s doplňkovou neziskovou činností školy v oblasti stravovacích služeb pro veřejnost byly neoprávněně vyplaceny mzdové prostředky z poskytnuté státní dotace.

V ostatních kontrolovaných oblastech nebylo ve sledovaném období zjištěno nehospodárné nebo neefektivní čerpání prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu. Poskytnuté finanční prostředky však nebyly se státním rozpočtem správně zúčtovány. Škola dodatečně opravila finanční vypořádání příspěvku poskytnutého ze státního rozpočtu a odvedla nevyčerpané prostředky prostřednictvím svého zřizovatele. Nedodržela však termín stanovený pro finanční vypořádání se státním rozpočtem.

ŠKOLNÍ JÍDELNA

Hodnocení podmínek a organizace stravování

Stravovací zařízení, školní kuchyně s jídelnou, je umístěno v přízemí starší části školní budovy. Prostory varné kuchyně, skladů potravin a sociálního vybavení pro pracovnice kuchyně prošly v roce 2000 rekonstrukcí, která v rámci prostorových možností vyřešila provoz v souladu s hygienickými požadavky. Jídelna (dvě vzájemně propojené místnosti) s počtem 102 míst u stolů, jejíž stolové a sedací vybavení je v hlavní místnosti rovněž nové, působí příjemně a esteticky. Školní jídelna zajišťuje stravování žákům základní školy a gymnázia, umístěného v budově školy, zaměstnancům obou těchto škol a důchodcům, bývalým pracovníkům školy. Kapacita kuchyně, která činí 700 hlavních jídel denně, není zcela využita. Ke stravování je přihlášeno 557 strážníků. Vzhledem k volné výrobní kapacitě poskytuje jídelna od října 2001 stravovací služby v rámci vedlejší neziskové činnosti cizím strážníkům, důchodcům z obce. Pro žáky, zaměstnance a ostatní cizí strážníky jsou na výběr připravována dvě jídla, váhově odlišená podle příslušné věkové kategorie.

Za hospodaření školní jídelny a dodržování hygienických a výživových norem je zodpovědná ředitelka školy vedoucí školní jídelny, která je současně přímou nadřízenou zaměstnankyň kuchyně.

Hodnocení finančních, výživových a spotřebních ukazatelů

Dodržování stanovených výživových norem vedoucí školní jídelny ověřovala v průběhu roku 2001 pomocí výpočtu spotřebního koše potravin, kde je sledována v souladu s příslušnou vyhláškou průměrná spotřeba deseti vybraných druhů potravin na strážníka a den tak, aby bylo příslušných výživových norem dosaženo. Z předložených výpočtů v jednotlivých měsících vyplývá nedostatečná spotřeba rybího masa, mléka, mléčných výrobků a ovoce. Naopak požadovaná spotřeba zeleniny na strážníka a den byla v plné míře splněna.

Finanční normativy na nákup potravin pro děti a zaměstnance byly v kontrolovaném období stanoveny v souladu s vyhláškou o školním stravování. Celoroční plánovaný limit finančních normativů byl na úkor organizace mírně překročen.

Hodnocení správnosti, úplnosti a věrohodnosti vedení jednotné evidence

Účetní evidence školního stravování byla vedena pomocí PC programu pro školní jídelny. Jednotlivé doklady a výstupy z programu podávaly přehled o hospodaření školní jídelny v jednotlivých měsících. Údaje, týkající se prodeje obědů cizím strávníkům, byly vedeny odděleně v evidenci spotřeby potravin a úhrady stravného. V měsíčním vyúčtování školní jídelny chyběly údaje související se mzdovými a provozními náklady, vynaloženými v souladu se zpracovanou kalkulací ceny jídla při přípravě porcí pro cizí strávníky.

V roce 2001 byly zjištěny nedostatky v plnění výživových ukazatelů neplněním doporučené dávky rybího masa, mléka, mléčných výrobků a ovoce. Vedení základní evidence školního stravování, týkající se hospodářské činnosti, nebylo zcela přehledné a vypovídající. Činnost školní jídelny byla hodnocena jako průměrné.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Výchovné poradenství a prevence sociálně patologických jevů

Škola organizuje výchovné poradenství prostřednictvím výchovné poradkyně, která absolvovala požadované specializační studium. Práce uvedeného úseku je plánovaná, zaměřuje se na pomoc žákům s vývojovými poruchami učení a chování a žákům se závažnými zdravotními problémy, dále na individuální rozvoj talentovaných žáků a poradenský servis žákům a jejich rodičům s ohledem na profesní orientaci žáků. Výchovná poradkyně koordinuje činnost školy na uvedeném úseku, zajišťuje spolupráci s odbornými pracovišti a vede potřebnou dokumentaci. Péče dětem s vývojovými poruchami učení je systematicky věnovaná prostřednictvím dyslektického kroužku na prvním a druhém stupni základní školy. Méně je věnovaná pozornost realizaci individuálního přístupu pedagogů k žákům ve výuce samotné. Výchovná poradkyně nemá vymezené kompetence ředitelem školy, její okruh činnosti je stanoven pouze plánem výchovného poradenství, který vychází z Nástinu práce výchovného poradce na škole vypracovaným PPP Břeclav z roku 1996.

S výchovným poradenstvím kooperuje úsek prevence sociálně patologických jevů, kterému škola věnuje náležitou pozornost. Ten je pojat komplexně s ohledem na zdravý rozvoj žáků a vymezuje svou činnost v oblasti zdravého životního stylu, prevence proti nežádoucím vlivům i se zaměřením na životní prostředí. Uvedená činnost je rovněž plánovaná a pravidelně vyhodnocovaná. Jako prostředky k realizaci jsou voleny besedy i jiné jednorázové akce ve spolupráci s mimoškolními institucemi zabývajícími se uvedenou problematikou. Dále je realizovaná prostřednictvím plnění učebních osnov vhodných předmětů na prvním i druhém stupni. Žákům jsou nabízeny konzultační hodiny. Základní informace jsou zveřejněny na školní nástěnce. Drogová preventistka organizuje celou řadu sportovních a tělovýchovných akcí formou zájmových kroužků, spolupracuje s vedením školy, TU, VP, mimoškolními odborníky, státní správou a samosprávou, školním klubem i domem dětí a mládeže a s rodiči. Pro rodiče žáků vypracovala metodický list, zabývající se uvedenou problematikou, s nímž byli prostřednictvím TU seznámeni na třídních schůzkách. Dále vypracovala interní projekt školy „Vyber si zdraví“ zahrnující oblast tělovýchovnou, zájmovou i kulturní.

Úsek výchovného poradenství i drogové prevence je personálně i organizačně velmi dobře zajištěn a vypracovaná strategie vytváří předpoklady pro kvalitní činnost.

Bezpečnost práce a ochrana zdraví při práci, protipožární ochrana

Při kontrole v oblasti BOZP a PO bylo zjištěno porušení obecně závazných právních předpisů a to tím, že škola nevyhledala bezpečnostní rizika, nezjišťovala jejich příčiny a

nepřijala opatření k jejich odstranění. Dále pak učitelé fyziky nejsou prokazatelně zaškoleni v obsluze elektrorozvodny v učebně fyziky a nemají příslušné osvědčení o znalosti bezpečnostních předpisů souvisejících s jejich činností.

Další předložená dokumentace v souvislosti s BOZP a PO již odpovídala předpisům.

Budovy základní školy a gymnázia jsou vytápěnou chodbou vzájemně propojeny v jeden komplex. Je to velmi praktické při přechodu do odborných učeben, tělocvičny, jídelny apod. Při fyzické kontrole stavu budov byly zjištěny další závady. Na prvním stupni vyčnívají ostré hrany hřidelů uzavíracích ventilů panelových radiátorů. V tělocvičně pak nejsou horní okna z běžného skla chráněná proti rozbití a hrozí tak nebezpečí úrazu padajícím sklem. Další zjištěné závady byly ještě během inspekce odstraněny. Jednalo se o pracovní fyziky a chemie, kde žáci měli v lavicích zapojeno 230 V, toto bylo v rozvodné skříni elektrikářem odpojeno před příslušnými jističi, dále označení nosnosti regálů, nízko zavěšené televizory ve třídách druhého stupně ZŠ a odstranění prošlých léků v lékárně cvičné kuchyňky.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace školy stanovená § 38a odst.1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Výroční zpráva o činnosti školy za škol. rok 2000/2001
- Výroční zpráva o hospodaření školy za rok 2001
- Koncepce ZŠ Velké Pavlovice
- Hlavní úkoly na školní rok 2001/2002
- Tematické plány učiva hospitovaných předmětů
- Měsíční plány práce ve školním roce 2001/2002
- Organizační řád školy
- Provozní řád ZŠ Velké Pavlovice
- Klasifikační řád
- Rozhodnutí vydaná ředitelem školy
- Zápisy z jednání předmětových komisí a metodického sdružení
- Pracovní náplně pracovníků
- Inspekční zpráva ze dne 20. 1. 1998 č.j. 124-23/98-11024
- Dokumentace výchovného poradenství (plán protidrogové prevence, přehled žáků se specifickými poruchami, individuální plány integrovaných žáků, plán činnosti)
- Zápisy z třídních schůzek
- Hospitační záznamy z kontrolní činnosti ředitele
- Kriteria pro přidělení osobních příplatků
- Žákovské písemnosti (namátkou vybrané sešity, diktáty, písemné práce, laboratorní práce)
- Žákovské knížky
- Zřizovací listina ze dne 10. listopadu 2000
- Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení čj. 2311/2000 ze dne 21. prosince 2000
- Úprava rozpočtu k 1. prosinci 2001 ZŠ, ŠD a ŠK při ZŠ a ŠJ ZŠ ze dne 5. prosince 2001
- Výkaz Škol (MŠMT) V 3-01 o základní škole podle stavu k 30. září 2001
- Výkaz Škol (MŠMT) V 17-01 o společném stravování dětí a mládeže podle stavu k 15. 10. 2001

- Čtvrtletní výkaz o pracovnících a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1.- 4. čtvrtletí 2001 Škol (MŠMT) P 1-04
- Účetní závěrka ZŠ Velké Pavlovice za rok 2001 (Výkaz zisku a ztráty Úč OÚPO 4-02 sestavený k 31. prosinci 2001, Rozvaha Úč OÚPO 3-02 sestavená k 31. prosinci 2001, Příloha Úč OÚPO 5-02 sestavená k 31. prosinci 2001)
- Finanční vypořádání vztahů příspěvkových organizací za rok 2001 (FV-2-PO, str. 2) ZŠ Velké Pavlovice ze dne 11. února 2002
- Finanční vypořádání vztahů příspěvkových organizací za rok 2001 (FV-2-PO, str. 2) ZŠ Velké Pavlovice ze dne 6. května 2002 a fotokopie Příkazu k úhradě ze dne 7. května 2002
- Přehled účetních dokladů za období leden až prosinec 2001 – Výkon 2 – Čerpání Školský úřad (Deník účtů, na nichž byl sledován příjem a použití prostředků státního rozpočtu) včetně prvotních dokladů
- Hlavní kniha – zkrácený tisk – rok 2001
- Účtový rozvrh – aktivní účty 2001
- Zásady používání FKSP a rozpočet FKSP na rok 2001 včetně prvotních dokladů o tvorbě a použití fondu
- Vnitřní předpisy školy pro vedení účetnictví
- Fotokopie dokladu č. 210001 ze dne 5. ledna 2001 (FKSP) a dokladu č. 300186 ze dne 20. prosince 2001 (prostředky státního rozpočtu) a Soupis DrDHaNM dle čísla ke 29 04 2002 – k účtu 028 100 Drobný hmotný investiční majetek za období 01 2001 – 12 2001
- Vnitřní platový předpis Základní školy Velké Pavlovice platný od 1. července 1993, aktualizovaný k 1. 1. 2002
- Osobní spisy všech pedagogických pracovníků I. stupně ZŠ a pedagogických pracovníků II. stupně ZŠ - osobní čísla 3803, 5007, 38028, 40500, 26190, 61057, 10005, 91400.
- Osobní spisy zaměstnanců , osobní číslo 24256, 18145, 35179, 26190
- Doklady o měsíčním vyúčtování školní jídelny za jednotlivé měsíce roku 2001
- Výpočty plnění spotřebního koše potravin v roce 2001
- Jídelní lístky za měsíce květen a říjen 2001
- Počty jídel pro cizí strávňníky za období X. – XII. 2001
- Cenová kalkulace jednoho obědu dospělé osoby platná od 1. 1. 2001

ZÁVĚR

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech na prvním stupni ZŠ měly celkově velmi dobrou úroveň. Na druhém stupni ZŠ byla kvalita výuky hospitovaných

předmětů hodnocena celkově jako průměrná. Kvalitu výuky příznivě ovlivnily velmi dobré materiální podmínky.

Podmínky vzdělávání jsou hodnoceny jako průměrné. Pozitiva převažují v oblasti plánování, v ostatních sledovaných oblastech jsou pozitiva a negativa v rovnováze.

V oblasti čerpání mzdových prostředků bylo zjištěno jejich neefektivní čerpání vzhledem k přeplatku na mzdě u jedné pracovnice a vzhledem k neoprávněnému vyplacení mzdových prostředků z poskytnuté státní dotace v oblasti stravovacích služeb. V ostatních kontrolovaných oblastech škola postupovala hospodárně a efektivně.

Na základě formulovaných závěrů uvedených v inspekční zprávě čj. 124-23/98-11024 ze dne 20. ledna 1998 z inspekce ZŠ Velké Pavlovice lze konstatovat, že nastal pozitivní posun v oblasti materiálních podmínek výuky a v další stabilizaci pedagogického sboru. Naopak v oblasti podmínek vzdělávání se projeví nedostatky související s nedodržením některých obecně závazných právních předpisů.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Danuše Pytelová	D. Pytelová, v. r.
Členové týmu	Mgr. Ludmila Šimáčková	L. Šimáčková, v. r.
	Mgr. Pavel Klár	P. Klár, v. r.
	Ing. Lubomír Hložek	L. Hložek, v. r.
Další zaměstnanci ČŠI	Ludmila Čepičková, Miroslava Šustáčková, Ing. Jiří Koc	

V Brně dne 17. května 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 22. května 2002

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

PaedDr. Antonín Kavan

Antonín Kavan, v.r.
podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	7. 6. 2002	
Zřizovatel	7. 6. 2002	
Rada školy	---	---

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány